

CSICSÓI HÍRMONDÓ

Csicsó időszakosan megjelenő ingyenes lapja
7. évfolyam 2. szám Dátum : 2019.09.03

Nyárutói, őszelői gondolatok Kálvintól:

„A madarak énekelnek Istennek, az állatok segítségül hívják Őt, az anyagi elemek rezegve reszketnek Előtte, a hegyek zúgnak színe előtt, a folyók és a vízforrások szégyenlős tekintetet vetnek Őreá. A füvek és a virágok rámosolyognak Alkotójukra, s ezt oly közvetlenül teszik, mint Akit nem kell a messzeségben megkeresni, hiszen Ő mindegyikhez közel van. Hiszen mindent az Ő bennük is lakozó ereje hordoz és tart fenn.” Kálvin előszava az Olivetan Bibliához, 1535. Pierre-Robert Olivetan (latin nevén Olivetanus, XV. század vége – 1538) Kálvin unokatestvére volt, vele együtt tanultak Orleans-ban. Ő készítette Kálvint először a Biblia olvasására, és hívta fel a figyelmét az Írás kijelentései és az egyház tanításai közötti különbségre. Olivetan ismerte Lefèvre d’Etaples latinból készült francia bibliafordítását. Ő javította a valdens kéziratokat és készítette elő az 1535-ben megjelent, első francia nyelvű Biblia kiadását. Később héber és görög nyelvről fordította le a Bibliát. Munkája három évig tartott, Kálvin is javított rajta. 1588-ban atheni igehirdetők és professzorok ezt a francia változatot fogadták el, s így minden későbbi újrafordításnak ez lett az alapja. A valdenszek valószínűleg már az i. sz. IV. századtól a francia-olasz Alpok nyúlványaiba húzódtak előbb a császári, majd később a pápai hatalom fenyegetései miatt. A Bibliához való hűségükért több évszázadon át üldözést szenvedtek.)

A mértéktartásról így írt:
Azokat a dolgokat, melyeket Isten nekünk átadott, birtokolhatjuk is – egy feltétellel: „mértékletes és szerény használattal megelégszünk azokkal és a fölösleget megőrizzük... A gyümölcsnek nem szabad

megromlania vagy hanyagságunk miatt kárba vesznie. Minden dolog birtoklásánál vagy tulajdonlásánál mindenki úgy járjon el, mint Isten javainak sáfára, ekkor nem fog hiányozni a helyes takarékoság érzéke, sem pedig a hűség.” (Kálvin 1Mózes 2,15-höz fűzött kommentárja). A helyes mérték megtartása a természet kizsákmányolása helyett – ez a mai klímakatasztrófa veszedelmes idején és az energiaválság korában – komoly prófétai intés és biztatás. A válogatást és a verset idős Bödök Dénestől kaptuk. Köszönjük.

Dénes Ferenc: Vetés-Aratás

Életünk e földön magvetés,
Születés legyen, vagy temetés,
Bölcső van nálunk vagy koporsó,
Vagy kútba tört a vizeskorsó,
Összeomlott minden cél és terv,
Öröm fog el, vagy fájó keserv,
Mind vetés ez, biztos és igaz,
Tiszta búza, avagy szennyes gaz.

Vetés, vetés, vetés az élet ...
Végén aratsz! Hogy mit? Kérdezed?!
Aratod azt, amit vetettél,
Szép nyár legyen, vagy zimankós tél ...
Ha előlép sötét végnapod,
Mit vetettél – majd azt aratod!

Ezért vigyázz! Vess tiszta magot:
Szeretetet, mit Isten adott.
El ne hibázd életed útját,
Oly úton járj, melyen Jézus járt.
Légy az Övé végig, igazán,
Boldogságra így számíthatsz ám!

Az aratás bekövetkezik ...
Elkerülni nincs lehetőség.
Ha vetésed áldott volt ... igaz,
Ha nem volt ott semmiféle gaz
Aratásod ünnepi dísz lesz,
Szíved, lelked, elméd boldog lesz.
Énekelve, boldogan aratsz.
S ÖRÖK DICSŐSÉGRE
MEGMARADSZ.

Várpalota

Főterén áll egy sok véres ostromot túlélő vár, Palota vára vagy más néven Thury-vár (Thury György törökverő, Palota hős várkapitánya volt). A 14. században kezdték építeni. A Zichy család tagjai 1650-től voltak Várpalota földesurai. 1650. április 20-án III. Ferdinánd magyar király Zichy Istvánnak adományozta Várpalotát és vártartományát. A várpalotai várúr aztán Veszprém megyei birtokszerzése után 1657-ben megvásárolta a csicsói birtokot is. A várat a Rákóczi-szabadságharc bukása után visszabontották, a 20. század közepére romossá vált. A helyreállítási munkálatok évtizedeken át tartottak és 2010-ben fejeződtek be. Ma a Thury-Vár Nonprofit Kft.-nek a székhelyeként funkcionál, továbbá helyet ad a Magyar Vegyészet Múzeumnak és a Gróf Sztáray Antal Bányászati Múzeumnak is – ennek neve 2007-ig Bányászat-történeti Gyűjtemény volt.

A Zichy-kastély a vártól nyugatra, a római katolikus templom felett,

a Kastélydombon áll. 1724-ben Palota egyik földesura, gróf Zichy II. Imre, Árva megyei főispán felesége, gróf Erdődy Terézia kezdte megépíttetését. A város uralkodó pontját választotta ki a kastély színhelyéül.

Waldstein-Wartenberg János gróf Zichy Terézia grófnő révén lett a palotai uradalom tulajdonosa. Várpalotai tevékenységei során többek között újjáépíttette a kor egyik legjobb építészevel, Ybl Miklóssal a Zichy-kastélyt, ugyanis az 1860-ban leégett, ispotályt alapított, valamint könyvtárat, illetve kép- és régiségtárat is hozott létre Várpalotán. A mecénás gróf annyira ragaszkodott a városhoz, hogy kívánságának megfelelően az alsóvárosi temetőben helyezték végső nyugalomba. Kálnoky Adél grófnő, Waldstein János 2. felesége majd özvegye 1876. október 15-én Várpalotán felavatta a Paulai Szent Vince Zárdaiskolát, annak alapítása után 9 évvel, 1885-ben pedig az óvodát. Waldstein gróf halála után a várpalotai birtok sok pereskedés után visszaszállt a Zichy családra, végül 1913-ban továbbadták a Magyar Királyi Honvéd Kincstárnak.

A kastély 2003 óta a Trianon Múzeumnak ad otthont.
Nagy Amália, 2018. augusztus 7.

Beszélgetés Molnár Gáborral, az iskola új igazgatójával

A Gáspár Sámuel alapiskola és óvodának új igazgatója lett 2019. július 1-től, Mgr. Molnár Gábor személyében. Újult, fiatalos lendülettel fogott neki a munkának. Ennek apropóján kérdezte meg a Csicsói Hírmondó jövőbeni elképzeléseiről.

Hogyan kötődsz Csicsóhoz?

Közvetve édesapám, Molnár Dezső révén, hiszen ő Kolozsnémáról járt be a csicsói alapiskolába, ami akkortájt a kastélyban volt kialakítva. Amikor naponta elhaladok az édesapám tablója mellett az iskola folyosóján, valahogy az az érzésem támad, hogy jó helyen vagyok.

Miért indultál az igazgató választáson?

Szerettem volna változtatni dolgokon, és érzek magamban lelki erőt azok véghezviteléhez. Terveimet az iskolatanács elé tártam, majd megválasztottak.

Milyen terveid vannak, mint iskolaigazgató?

Fejleszteni szeretném az iskolát minden téren. Fontos, hogy fokozatosan megújuljanak az épület tantermei, belső részei, környezete,

de ettől talán még fontosabb a megfelelő munkafeltételek biztosítása, és ezáltal a minőségi oktatás megvalósítása. Tudomásul kell venni, hogy megfelelő enregiabefektetés nélkül nincsenek sikerek. Természetesen a tanuláson kívül fontosnak tartom az érzelmi intelligencia fejlesztését is, ami a tanulók személyiségfejlődésének a kulcsa.

Az iskola egy mini társadalom, ahol ugyanúgy, mint a „kinti“ életben, itt is működnek szabályok. Ezeknek a betartására nagy hangsúlyt szeretnék fektetni, mert a szabályok lazulása is a munka rovására megy. Persze, nem azt mondom, hogy bizonyos keretek között nem szabad gyerekként viselkedni. Csak mindenkinek tudni, kell hogy hol a helye a mini társadalomban.

Milyen változások várhatók már szeptembertől?

A vezetőség összetételében lesz változás. Továbbá szeretném, ha iskolakezdés előtt összejönne néhány helyiségnek a rendbetétele, felújítása.

Szeretettel várjuk a tanulókat és a szülőket szeptembertől a fokozatosan megújuló iskolában.

Készítette: Bödők Károly

Lakodalom van a mi falunkban...

Elkészült, és immár kapható Csicsó újabb helytörténeti műve „Lakodalom van a mi falunkban” címmel, melyet a Csicsó p.t. írt és adott ki. Községünk népességi statisztikai adatai arra utalnak, hogy a lakosság egyre fogy, sőt, környékünk falvai is egyre jobban elöregednek. E folyamat megfordulásának egyik állomása a fiatalok egymáshoz kötődése, házassága.

A településeken több, minőségében megújuló közösségi programra lenne szükség. Ehhez is példát és ihletet adhatnak a könyvben összegyűjtött helyi történetek, hagyományok, melyek azonban nem teljeselek. A könyv bemutatóján megfogalmazódott egy újabb kötet létrejötte, mert a ren-

dezvény során a jelenlévőkben rengeteg emlék tört felszínre. A könyv megvásárolható a Deniska virágboltban, az Edina boltban, Androvics Adriannánál, vagy megrendelhető az interneten, a www.csicsó.eu oldalon. Köszönetet mondunk minden lelkes, támogató szóért, az adatközlőknek a sok-sok segítségért, mert nélkülük nem jöhetett volna létre ez a kiadvány. Köszönjük.

A könyv már eljutott a győri Megyei Könyvtárba, a Lakiteleki Népfőiskola könyvtárába és több magánkönyvtárba. Köszönjük a Jolán Panzió tulajdonosnőjének, hogy a könyvbemutatóra rendelkezésünkre bocsájtotta a panziót és vendégül látta a népes érdeklődő táborát. Múltunk megismerése szilárd alapokra helyezi a biztos jövőt a jelen cselekvéseink keresztül!

Értéktábor Taliándörögden, 2019

Az idén, immár 3. alkalommal szöveté meg az ifjú értéktörök Taliándörögdi táborát. Felvidékről a csicsói, muzslai, hetényi alapiskolából érkeztek diákok. A programdús héten megismerkedtek a környék nevezetességeivel, helyi értékeivel, kirándulást tettek a Balatonhoz, éjszakába nyúló beszélgetések, játékok részesei lehettek. Az egyhetes tábor, a határtalanul program keretében, a gyermekek részére ingyenes volt.

Taliándörögdi visszavár...

Ifj. Bődök Károly

Kelt Csicsón, 2019. június 11.
ifj. Bődök Károly

Látogatás Csíkcsicsóban

Már hosszú ideje tervezgettem meglátogatni a Csicsó nevű településeket. Megtudni, hogy alakultak ki, milyen emberek lakják? Hogy kapták a nevüket? Van-e hasonlóság, történelmi összefonódás?

Már régebb óta keresem a Csicsó nevű településeket, helyneveket. Mint eddig kiderült, a mi felvidéki Csicsónk a legidősebb település, melyet 1172-ben említenek először a pannonhalmi apátság levéltárában őrzött dokumentumban. A többi Csicsó nevű település később alakult. Csíkcsicsó 1675-ben kapta mostani nevét. Addig csak Csicsót használták. A szláv eredetű Chychow-ból alakult. Messzi földön híres a káposztjáról. Ennek tiszteletére minden év őszén megrendezik a csíkcsicsói káposztafesztivált. A székelyföldön lévő település messzinek tűnik hozzánk. Tény, hogy autóval 11 órába telik az út, többnyire autósstrádán, Aradon keresztül. Vonattal kényelmesebben tudunk eljutni, mivel Csíkcsicsónak saját vasútállomása volt, melyet a közelmúltban rendelték közigazgatásilag a szomszédos Madéfalvához. Tehát ha meg szeretnénk látogatni „testvéreinket”, csak fel kell szállni a Budapestről naponta induló vonatra, mely esténként Brassóba megy, és hajnalban le is szállhatunk Madéfalván a régi csíkcsicsói vasútállomáson.

A település határában található a télen hóbiztos 3 sípálya, mely széles környékből vonzza a téli sportokat kedvelőket. A Hargita-fürdővel határos pályán 4 sífelvonó működik. A kezdőktől a profi haladóig mindenki jól érezheti magát.

A régió több mint 1000 vendéget tud elszállásolni. A közelben, 20 km-es távolságra található Csíkszereda, ahol kihagyhatatlan egy remek hangulatú jégkorongmeccs. Tény, hogy a környéken minden magyarul van kiírva. A székelyföld magyar.

A település lakosságának száma 2600 körül mozog. Nagy többségében magyar anyanyelvűek. A polgármester úrral, Lukács Péterrel való baráti találkozó után megállapodtunk, hogy a jövőben szorosabbra fonjuk a szálakat a két település között. Felvetődött a gondolat a Csicsó nevű települések Kárpát-medencei találkozására. Folyatjuk...

Ifj. Bödök Károly

Változások a községházán

Fontos változás történt a falu életében. Megváltozott Csicsó község önkormányzatának alapító okirata (statút obce) és a tárgyalási rendszabályzata (rokovací poriadok). Ezek a dokumentumok valószínűleg ki voltak függesztve a községháza hirdetőabláján, viszont oda nagyon kevesen járunk be, mindennapi életvitelünk miatt. A község weboldalán nem volt „kifüggesztve”. Amennyiben így lett volna, úgy talán többen hozzá tudtunk volna szólni, hogy még tartalmasabbak és a mindennapi élethez igazodóbbak legyenek a dokumentumok.

Amit biztosan javasoltam volna:

- Községünk alpolgármestere személyére községünk polgármestere tesz felkérést és nevezi ki. A jelenlegi tervezet szerint a polgármester bármikor vissza is vonhatja az alpolgármester kinevezését és kinevezhet másik képviselőt alpolgármesternek. A képviselő-testületnek és így a falu lakosságának sincs semmilyen joga és beleszólása az alpolgármester személyének kiválasztásába. Ez centrális, akár diktatori hatalmat adhat községünk mindenkori polgármesterének.

Helyesebb lenne, ha az alpolgármester személyére a polgármester tenne javaslatot, viszont a mindenkori képviselő-testület hagyná jóvá az alpolgármester személyét. Ugyanígy, az alpolgármestert csak a mindenkori képviselő-testület hívhatná vissza.

- Megváltozott a világunk, szinte minden kommunikáció elektronikusan zajlik. Sokan nem járunk be a községházára a nyitvatartási időben (hétfő, szerda, péntek), mert épp dolgozunk, tesszük a dolgunkat valahol. Így nem is tudhatjuk, mi van kifüggesztve a hirdetőablán.

Községünk alapszabályába javasolnám rögzíteni, hogy minden hirdetményt kötelező legyen a község internetes felületén, www.cicov.sk kifüggeszteni. Így, a mai korhoz alkalmazkodva lehetne megtudni információkat, mi is történik a községházán.

Ifj. Bödök Károly

Óvjuk környezetünket

A csicsói emberek óvják környezetük természeti kincseit, épített értékeit. Szeretnek barangolni szülőfalujuk határában, nyitott szemmel és szívvel járnak-kelnek. Nemcsak a szépet látják meg (mint a képen az Alsó utcában található kis halastavat, régi nevén Cigány-tót), hanem a szemetet (pl. a horgász szervezet tagjai, akik sok helyen takarították már el a felelőtlen emberek által eldobált szemetet) vagy ha valami rossz állapotban van, sérült, azt is észreveszik.

A horgászszervezet napjainkban falunk legtevékenyebb szervezete. A képen horgászszervezet „szemétgyűjtő brigádja”: id. Bozsaky Károly, Androvics Zalán és ifj. Androvics Mihály, Nagy Mihály, id. Győri Sándor. Mögöttük állók: id. Androvics Mihály, Kovács Károly, id. Bödök János, Mouca Milán (füssi lakos), az autón támaszkodó Varga Zoltán.

A Csicsói horgászszervezetről így ír **Szikonya Attila**: 2012-ben kezdtük. A vezetőség: Illés György elnök, Szikonya Attila tőgazda, Várady Ferenc vezetőségi tag, Papp Gábor vezetőségi tag, Décsi Zsolt vezetőségi tag, Leisztner Tibor vezetőségi tag. Több versenyt szervezünk, külön a felnőtteknek és külön a gyermekeknek. Azonkívül járunk főzni rendezvényekre is.

Szikonya Attila nemcsak horgász, hanem lelkes és tevékeny méhész és természetjáró ember. Ezeket a gondolatokat osztotta meg velünk: Az első méhcsaládot Vajda Géza bácsitól vettem mint gyermek – 12 éves voltam – a húsvéti locsolópénzemből. Azóta méhészkedem, bár egyszer volt egy kis szünet, 3 évet kihagytam családi okok miatt. Sajnos a méhészkedésnek vannak negatív oldalai is. Jelenleg szinte világszerte nagymértékű a méhek elhullása. Az éghajlatváltozás, ismeretlen kórokozók terjedése mellett a mezőgazdaság káros hatásaival kell szembenéznünk: A gazdák aratás után rögtön beszántják a tarlót. Ha hagynák, lenne tarló-virág, amely mézél. Másik probléma a permetezés. Egyáltalán nem szólnak, régen hirdették, hogy pl. permetezik a repcét, napraforgót. Most senki nem ad hírt róla, így a virágon lévő méh elpusztul, főleg ha délelőtt

Hatféle halból készül az igazi csicsói halászlé az idei falunapon. A képen idős Várady Ferenc és Szikonya Attila.

permeteznek, mert akkor van a legnagyobb repkedés, hordás. Sok a rovarölő szer, amely megöli a méheket. Régebben fele ennyi permet sem volt. Volt úgy, hogy szemmel láthatóan megcsappant a népesség, ez nagy kiesés a méhésznek, észreveszi a méhész is, a méz is jelentősen kevesebb. Kellene ültetni nem csak juhart, jegenyét, hanem hársot, akácot is, mert ezek nektárt adnak. Pedig méhek nélkül nemcsak a mézet, de akár az összes élelmiszerünk harmadát elveszíthetjük: a gyümölcsöket, a lekvárt; a narancs, alma, kávé, mandula, csokoládé is akár a múlt homályába vesztet, sőt, a mindennapi kenyérünk alapja, a gabona is. Mert ahhoz, hogy a növények termést hozzanak, beporzásra van szükségük. Ezt pedig a szél mellett nagyrészt méhek, lepkék, pillangók, darazsak és bogarak,

de bizonyos növényeknél, más éghajlaton, pl. a sivatagban madarak, denevérek, gyíkok végzik.

Akik csatlakozni tudnak az internetre, sok szép képet láthatnak a csicsói határból, faluról. Megcsodálhatják Szabó Julianna, Bognár Gyula felvételeit, de másokét is. Vannak akik szintén fényképezőgéppel a nyakukban, figyelmes szemmel járják a falut és határát, de felvételeiket nem az interneten teszik közzé, hanem megőrzik maguknak vagy más módon osztják meg.

Mgr. Bödök Károly és Nagy Árpád kóborlásaik során fedezték fel a Duna-töltésén a bicikliseknek szánt megrongálódott pihenőhelyet. Elhatározták, hogy megpróbálják helyreállítani. Árpi faanyagot vett a padok, az asztal javításához,

Karcsi pedig festéket. Árpi a munkálatokhoz elhívta unokaöccsét, Nagy Lórántot is. Lóránt híres az erejéről, amelyre bizony szükség volt. A pihenőt rendbe hozták, de a több mázsás súlyú tetővel még hárman sem tudtak mit kezdeni.

Ehhez majd a polgármesteri hivataltól kell segítséget kérniük.

Ha végigsétálunk a falun, egy rendezett, tiszta települést látunk. Köszönet jár érte a lakosoknak és a községi hivatalnak.

Egy megjegyzést mégis tennék. Sajnos már sok elhagyatott ház áll a faluban. E házak előtt senki nem kaszálja a fűvet, gyomot. Néha a szomszédok megteszik, de a községi hivatal dolgozói is megtehetnék, hisz a szokásos munkájuk mellett még maradna rá alkalom. Csak kis odafigyelés kell hozzá. Az idén hírt adtunk arról, hogy mart aszfalttal lett beborítva a mindig sáros, gödrökkel teli határút a Keresztmajor felé, a Kitty-tó felé, valamint a Ravaszlik Erecs és az Erecsi út között. Mivel ekkor nem került rá egyéb törmelékrögztítő felső felület, ezért a tavaszra kisebb mélyedések jelentek meg, mert a mart aszfaltszőnyeg kezd szétcsúszni. A képviselők tájékoztatása alapján – úthenger érkezik, mely egyenesre hengerezi a gödröket. Nagyon várjuk! Környezetünk óvásával, tisztán tartásával, embertársaink ránk bízott munkájának megőrzésével, egymást becsüljük meg. Aki maga is lelkiismeretesen dolgozik, mások igyekezetét, munkájának eredményét is tudja értékelni. Köszönöm a megértést. Nagy Amália, Nagy Árpád

Immár második alkalommal rendezte meg a Csicsói Lyon kynológiai sportklub Csicsó és Füss határában, a festői szépségű Duna-parton a kutyabarátok versenyét. A gazdik és házi kedvencük együtt mérték össze tudásukat, összeszokottságukat. Az idén már több mint 30 versenyző mérte össze ügyességét több kategóriában.

Két távon versenyeztek. 850 méteren és 3800 méteren. Az akadályok között volt hűsítő, magas-mászós, ugrós, kúszós, gazdival és nélküle. A rendezvényre eljöttek a dunaszerdahelyi, a komáromi és a szenci járásból is. Vörös Lajos, a kynológiai klub elnöke elmondta, hogy jövőre is szeretnék megrendezni a versenyt, ahova már most lehet készülni. Minden résztvevő ajándékot kapott.

Eredmények:

Lányok 15 éves korig

1. Fraňová Sarah
2. Szabó Evelin
3. Némethová Anna

Fiúk 15 éves korig

1. Németh Krisztián
2. Misák Zoltán

Fiúk 15–19 éves korig

1. Kiss Péter

Hölgyek 19 év felett

1. Fraňová Lenka
2. Szabó Mónika
3. Lobbová Laura

Férfiak 19 éves kortól

1. Várady Ján
2. Kósa Róbert
3. Kósa László

ifj. Bödök Károly

Új tehetség született Csicsón, aki méltán viselheti a legfiatalabb művész jelzőt. Ifjú Deák István 2019. június 22-én nyitotta meg első tárlatát a nagyközönség előtt, mely négy napig volt megtekinthető a református iskola közösségi termében. Az ifjú művész eddigi életpályáját Nagy Edit tanárnő méltatta, aki az osztályfőnöke volt az alapiskolában. Tehetségét a Gútai Magyar Tannyelvű Magán Szakközépiskolában csiszolja.

Ifjú Deák István így vall magáról:

Egyelőre még Gútára, a magán szakiskolába járok, alkalmazott grafika szakra. Lelkes tagja vagyok a csicsói színjátszó csapatnak. Szabadidőmben kézműveskedem (origami) vagy a számítógépen alkotok, vagy a barátaimmal vagyok. A munkáim által az emberek szürke hétköznapjaiba próbálom becsempészni a művészetet, legyen az hajtogatás, vagy akár díszpárnára, bögrére, pólóra való ábrák, díszek tervezése. Tárlata tartalmazta eddigi alkotói munkásságának fontos darabjait. Ez a pár fotó nem tudja helyettesíteni a helyszínen kapott élményt. Kár, hogy csak olyan rövid ideig volt lehetőség a kiállítást megtekinteni. Reméljük, lelkesedése, alkotói tehetsége elkíséri további életútján. Sok sikert kívánunk neki.

Ifj. Bödök Károly

Köszönjük mindenkinek, aki az újságunk szerkesztésében részt vett. Köszönjük.

A szerkesztők: Androvics Adrianna, ifj. Bödök Károly, Nagy Amália

Grafikai szerkesztő: ifj. Deák István

ISSN 1339-5300

Čičov o.z. – Csicsó P.T.

946 19 Čičov, Dunajská 46/16, Slovakia

Elérhetőség: info@csicso.eu, www.csicso.eu